

נועם השבת

פרשת ויחי | גליון 14 | יז' טבת תשפ"א

זמני השבת ירושלים: כניסת שבת 16:24 | יציאת שבת 17:15 | רבנו תם 17:47

מבט לפרשה

הרה"ג הרב שאול אדרי ראש המוסדות

הארת פנים

"הכלילי עיניים מיין ולבן שיניים מחלב" רבותינו למדו מכאן שאדם צריך להראות פנים שוחקות לחברו, וזה שווה יותר מהמשקה חבירו יין וחלב וכמו שדורשת הגמ' אמר ר' יוחנן טוב המלביץ שיניים לחבירו יותר ממשקהו חלב שנאמר "ולבן שיניים מחלב" – אל תקרא לבן שיניים אלא ליבון שיניים. חז"ל לימדו אותנו פרק חשוב בחיים שאדם צריך להראות לחבירו פנים שוחקות שהוא אות אהבה וחיבה יותר מהמשקהו חלב. ישנם אנשים עם מוּעָקָה בלב חייבים לעודדם ולשמחם ולדאוג להם. ובל נחשוב שהמשימה הזו קשה היא מדי, ודאי שלא, אמירת "בוקר טוב" או "שלום עליכם" לבבי, עשויה לשפוך על פניו של הזולת נהרה של של אור, ממש כאילו נטלת ממנו בכך יותר מאחד משישים של חליו, אדם שמאיזו סיבה שהיא יוצא מביתו כשהוא נרגז כולו סר וזועף כתוצאה מהארת פנים שתארך לא יותר משניה וחצי "יתחמם" ויתהפך לבבו של האיש הזה לטובה, וכל הצער, הכעס והרוגז שאפפו אותו אך לפני רגע יעלמו ויהיו כלא היו, וכי לא כדאי להשקיע את המאמץ הקטן הלזה כדי להוציאו מהמסגר שהוא שבוי בו, וידועים דברי חז"ל "שבזכות נשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים", ולכאורה מדוע דוק בגלגן, מה עם הבעלים, עם כל הסבל הצער וההשפלות שהם עברו במצרים האם זכות זו לא נוקפת לגאולת ישראל?

אלא ניתן לבאר שדווקא הנשים יכולות לזכות את עם ישראל בגאולה העתידה, וזאת כיוון שכאשר היו הולכות לשדה ופוגשות את בעליהן עיפיים טרודים לחוצים וכואבים, דוקא אז הן ידעו לחייך אליהם, להאיר להם פנים לשוחח עימם ובכך לגרום להם לשכוח מהצרות. לעיתים אנו עדים לתופעה שאב המשפחה פוטר מעבודתו והוא נקלע למצב כלכלי קשה. ודווקא אז כאשר רוחו שפלה, ומצבו הנפשי בכי רע מוסיפה לו האשה ייסורים על גבי ייסוריו עקב המצב שאילו נקלע. מתחילות להן מריבות, לעיתים מושמעים ביטויים קשים ומעליבים אין ספק כי הלחץ הכלכלי נותן אותותיו וכל המשפחה נמצאת במערבולת שנראית כסוף הדרך. אך צריך לזכור "שמאשפות ירים אביון" – להקב"ה היכולת לרומם את האדם אף אם הוא במעמקים. כאן צריכה לבוא לידי ביטוי גדולתה של האשה. דוקא עכשיו היא יכולה לעודד, לסייע, לתמוך ולהקל מהצער. אך אם לא תנהג כן האשה ותוסיף לו עוד מנה של ייסורים על מנתיו, בוודאי שמכך לא תצמח לו הישועה. זאת ידעו לעשות היטב הנשים במצרים. הם הבינו שדווקא כאן נדרשת מהן התעלות והקרבה עצמית למען בעליהן והן ידעו לעשות את המלאכה בצורה מושלמת. הנשים הבינו שזה הזמן להאיר פנים. דווקא עכשיו האשה היא זו שיכולה לסייע לבעלה לחדש כוחותיו. וזכות זו היא שתגאל את עם ישראל לעתיד לבוא.

מבט לחיים

הרב אהרון כהן מחנך כיתה ב ברכת הבנים

"ויברכם ביום ההוא לאמר כך יברך ישראל לאמר ישימך אלוהים כאפרים וכמנשה" נשאלת השאלה הרי מנשה היה הבן הגדול ואפרים הבן הקטן אם כן ראוי היה שיעקב יציין תחילה את מנשה הבכור ואחר כך את אפרים הקטן ומדוע ברך יעקב ואמר ישימך אלוהים כאפרים וכמנשה? על כך תרץ רבינו החיד"א: א: חכמינו ז"ל גילו לנו כי אפרים היה משרת את יעקב אביו והיה לומד עימו תורה, ואילו מנשה היה מופקד על בית יוסף, נמצא שאפרים זכה לתורה ומנשה זכה לגבורה ושלטון, ומשום כך אמר יעקב: " כך יברך ישראל לאמר ישימך אלוהים כאפרים וכמנשה". ולכן על כל אחד שבא לברך את בניו לדעת תמיד להקדים ולברך שיזכו בניו לעלות במעלות התורה כאפרים ורק אחר כך יברך אותם בעושר גדול כמנשה כי התורה קודמת לכל והיא הברכה האמיתית לבני ישראל.

כן יובן מדוע בחר בנכדיו מנשה ואפרים מה המיוחד דווקא בהם ומדוע לא בחר בבניו למשל ראובן, שמעון, או יששכר? אלא שיש לומר שבני יעקב גדלו בבית של צדיקים ולכן לא פלא שיעצו צדיקים משא"כ לעומתם אפרים ומנשה גדלו במצרים במקום טומאה גדולה ביותר וסביר להניח שעברו קשיים וניסיונות רבים ועמדו בהם למרות הכל הצליחו לשמור על עצמם ולהיות בדרגת השבטים בני יעקב לכן זכו שכל הדורות הבאים יתברכו כמותם. ועוד יש כאן מסר לדורות הבאים בני ישראל הולכים לעבור שנים של גלות ויידרשו לעמוד בניסיונות וסופם שברכת יעקב תחול עליהם, יה"ר שתחול עלינו ברכת יעקב ונזכה גם לתורה וגם לעושר ולגדולה. אמן.

מעשה שהיה

ביקש ממלוויו, שבבואם לעיר לא יגלו את זהותו, אלא יישאר בבחינת יהודי פשוט. נכנסו להתארח בבית יהודי כשר ותמים, המארח היה חד עין והבחין ברבנו ובהליכותיו בקודש שאינו יהודי פשוט, הפציר במשמשי רבנו, שיגלו לו מיהו האיש, בלית ברירה גילו לו, שזה הרבי ר' משה מלעלוב. בשמוע זאת האיש נפל לרגלי רבנו והתחנן לפניו: "בן אחד יש לי יפה תואר, אך אילים הוא ולא מצאנו מזור לנפשו, יחוס נא הרבי ויתפלל בעדו!". ניסה רבנו להתחמק: "מה אתה רוצה ממני, הרבי כמוני כמון!", אך המארח לא הרפה. אמר לו רבינו: "בעוד כמה ימים נמשיך בדרכנו, שלושה ימים לאחר שנפליג בדרכנו, תן לבנך פרוסת לחם ותאמר לו: ברך נא ילדי ברכת "המוציא". הרבי מלעלוב היה פה וגזר עליך לברך.. והוא כבר ידבר"... כך עשה וכן היה.

ביום ל' תשרי תרי"א עגנה הספינה בחופי עכו, שש ושמוח ירד רבינו לאדמת ארץ הקודש, ובנימה מסתורית פנה לסובבים ואמר: "יום לשנה... יום לשנה... יום לשנה"... איש לא ירד לעומק כוונתו.... חלפו הימים, ובאותו יום מר ונמחר, הגיעה שעת הפרידה של רבינו לעולם שכולו טוב. נפרד הרבי מבניו ותלמידיו הבטיח להם, כי יעמוד לימין צאצאיו ויהא תומך בהם בכל עת, והבטיח, כי במקרה של עצירת גשמים, אם יחכו עד יום ההילולא שלו ירדו גשמי ברכה בשפע. כשכילה לדבר, עלה בסערה השמימה ביום י"ג טבת שנת ה'תרי"א, כשמלאו בדיוק ארבעה ושבעים יום לעלייתו לא"י כמספר שנות חייו יום לשנה... אז הובנו למפרע דברי הרב. בניו הצדיקים מיררו בבכי, משך שעה ארוכה הרכין רבי אלעזר מנדל ראשו לארץ, התקרב לגופת אביו, ולפתע הרים

מעשה ברוכל אחד, שהיה מתפרנס למחייתו ממכירת גרוטאות וצעצועים ועזרים והיה מאנשי שלומו של רבינו, שבא לפניו ושקו על שכמו ולא אמר דבר. פנה אליו הרבי בחיך ואמר: "אולי תעזוב אחת ולתמיד את הרוכלות ותהפוך לסוחר?", לא הבין היהודי, במה מדובר, ואיך יהפוך לסוחר, אם יד ושם אין לו במסחר, ואף את שמו הפרטי אינו יודע לחתום. אבל, הרבי לא הרפה ממנו ויעץ לו לשתף את פלוני מכרו בעסק החדש, כשיפתח, והלה ידריכו בעצה נכונה בצעדי הראשונים. שוב לא הררה היהודי הרבה, הפשיל שקו מעל שכמו והורידו לארץ בנוכחות הרבי כהוכחה, שאכן חדל מלהיות רוכל, ועוד בטרם הספיק לחשוב רגע על עתידו, שמע את הרבי פוקד עליו לנסוע לעיר מסוימת, ולהשתתף עם פלוני בעסק מסחרי.

הרוכל הלך לאותה העיר, התאכסן באכסניה רגילה, ועוד ביום הראשון התייצב לפניו יהודי, שהציג עצמו כסוחר, המבקש לשתף אותו בעסק מכנים רווחים. לא עמדה לו ביתו ליהודי ביש המול, והוא משרך בכתפיו, "מסחר? מה לי ולמסחר. אינני סוחר, ואין לי אף פרוטה לפורטה, איזו שותפות תצמח מדלפון כמוני", ימים ארוכים כשנים הסתובב לו הרוכל היהודי באפס מעשה, חיפש לשווא את עושרו בנרות והעלה בידו חרס, מאוכזב ואכול מפח נפש חזר לעירו, ופנה ישר לבית רבינו שקידם פניו בשאלה: "מה חדש אתך?", "מאומה". "הייתכן? כלום נסעת לעיר שצוית לך ומסחר עשית? ובשותפות ננסת?" עמד היהודי וגולל לפני הרבי את כל קורותיו בימי שהותו בעיר וסיפר לו גם על פגישתו עם הסוחר באכסניה, שהציע לו שותפות. "נו", המשיך הרבי ושאלו, "ושלום נתת לפחות לאותו סוחר?" "לאו", באותו - רגע נאנק ר' משה מכאב וצער, ואנחה כבדה השוברת חצי גופו של אדם נפלטת מפיו: "וי ווי ייבב הרישית ואל היהודי פנה ממומרר ואמר: "חבל, חבל מאד, כמה שעות יגעתי וכמה כוחות השקעתי כדי להביא לידך כן, שאליהו הנביא יבוא אליך לעשות אתך שותפות בעסק פורח ומצליח, והנה כשהוא כבר בא אליך, דחית אותו בשתי ידיים, ואפילו שלום לא נתת לו. מה אומלל הנך!". כשהגיע רבנו לאיסטנבול בדרכו לארץ ישראל,

ראשו ופנה לאחיו הבכור באמרו: "עכשיו גילה לי אבא, שרצונו שיהיה מקום מנוחתו ליד קבר זכריה הנביא". עוד הם מדברים נכנס חכם ספרדי וסיפר להם, כי זה זמן רב שהקבר הפנוי בד' אמותיו של קבר זכריה הנביא קנוי לו בקניין מלא. אלא שלפני שעה קלה נרדם בביתו, ובחלומו נגלה אליו אביהם וביקש ממנו לוותר למענו על המקום, והוא מוכן ומזומן לעשות רצון קודשו של הצדיק. עוד באותו יום הובא הרבי למנוחת עולמים בד' אמות של קבר זכריה הנביא אשר בשיפולי הר הזיתים.

ת"ת החדש משכן יצחק

שכונת ארזי הבירה רח' שמעון הצדיק 23 י"ם

ערכים

למידה ובניה על פי דרכי התורה והיראה

הישגים

לימוד והקניית החומר בשיטות למידה מצליחות בכל הכיתות

מצויינות

הבאת התלמידים לרמה גבוהה בלימוד ודרך ארץ

טיפול התלמידים בצורה חווייתית להעצמת המוטיבציה! שפע פעילויות, טיולים ומבצעים

החלה ההרשמה לשנת הלימודים הבאה!

לכיתות ג' ומכינה גילאי 3-5

לכיתות יסוד א'-ח' מתיבתא ד-ח'

מתחדשים ומצליחים בשבילכם ולמענכם! ניתן לתאם בטל:

054-8414330
053-3175098
052-7655033

מהנעשה בתלמוד תורה חוויות הקורונה

כבר ידוע לכולם כמה הקורונה מבלטת לנו אירועים ומסיבות, גם הפעם אנו בת"ת משכן יצחק השבוע נרתמנו וערכנו מסיבת בר מצווה חגיגית לאחד הבחורים שנכנס בעול המצוות בשעה טובה ומוצלחת בהשתתפות הרבנים חברי הכיתה והתלמידים, הייתה שמחה של מצווה עד לב השמים, וכולנו תפילה שה' יסיר המגיפה מעלינו אמן. בכיתות הנמוכות ומכינה ממשכים את לימודי קריאת האותיות באופן חוויית המותיר רושם חיובי וטעם טוב בלימוד ע"י המחשת האותיות בשלל דרכים. כמו כן הוצאנו את תלמידי כיתה ב' השבוע למנגל באחד הגנים יציאה חווייתית שהותירה רושם חיובי על התלמידים וגרמה לקרבה בין הרב לתלמיד.

